

[Ib Christensen]

også af politikere. Det er dér, problemet ligger, frygten for, at man ikke opnår et avancement, frygten for, at man bliver sat til andre, mindre attraktive opgaver, frygten for, at man ligefrem under et eller andet påskud bliver fyret. Det er dér, problemerne ligger.

Som muligvis en af de eneste ordførere, der har haft problemet en lille smule inde på livet, kan jeg nævne, at jeg har været i den for en politiker ret usædvanlige situation at udtale mig i den offentlige debat om noget, jeg er uddannet til og har forstand på. Det bevirkede, at min daværende overordnede sagde, at jeg selvfølgelig havde min fulde ytringsfrihed, derom var der ingen tvivl, det havde jeg i henhold til grundloven, men han måtte forbeholde sig at komme med sin udlægning af sagen om dette kontroversielle emne inden for det pågældende område. Det er da fuldt legalt og rimeligt, og jeg følte mig ikke på nogen måde stækket i min ytringsfrihed. Jeg nævner det i og for sig som et eksempel på, hvordan en overordnet bør handle, hvis hans underordnede ytrer sig om et område, som vedkommende beskæftiger sig med til daglig, men hvor han altså afviger fra den officielle politik, som er fastsat af den pågældende embedsmand eller etat eller sågar minister. Problemet er, at der inden for den offentlige sektor er nogle steder, hvor man ikke følger en sådan liberal holdning, og hvor det skaber vanskeligheder, således som det er beskrevet i et navngivet eksempel tidligere i dag

Problemet er så, hvordan vi kan komme det til livs. Det nævnes i ministerens tale, at samarbejdsudvalget, altså øget medindflydelse for personalet, kan være en vej til at beskytte den enkelte mod overgreb, f. eks., kan man tilføje, over for en despotisk eller politiserende overordnet. Derfor vil det være en betydelig hjælp i mange tilfælde. Men der kan jo også være de tilfælde, hvor en ansat ytrer sig kritisk over for den institution som sådan, hvor han er, måske fordi den er personalemæssigt overdimensioneret eller måske ligefrem overflødig, og derfor kommer på nakken ikke bare af sin overordnede, men endog flertallet af sine kolleger. Dér kan også være et problem.

Hr. Jørn Neergaard Larsen nævner i den artikel, jeg refererede til før, et forslag om, at man skal lave bedømmelsesnævn eller avancementsbedømmelsesudvalg eller avance-

mentsnævn som et led i at fore en mere betryggende politik med hensyn til ansættelser. Det er i høj grad tiltrængt, for det sker undertiden, at der foretages ansættelse af yderst velkvalificerede folk, men blandt disse folk udpeger man undertiden den, har man en fornemmelse af, som har den politisk mest bekvemme holdning, og som måske ligefrem er partifælle, og der kan måske – det er i hvert fald nævnt i den offentlige debat – ske diskrimination af folk af anden politisk observans. Det sker jo også, at man ansætter folk i ledende stillinger, som absolut ikke har gjort sig bemærket med nogen som helst selvstændig eller kontroversiel udtalelse og måske netop derfor anses for ganske særlig anvendelig i det pågældende job, uden at de besidder den dynamik, som kunne være ønskelig.

Under alle omstændigheder tror jeg det for alle ville være det bedste, hvis der blev medindflydelse for personalet hos det offentlige på stillingsbesættelser, når det drejer sig om ledende stillinger, og at man foretog sådanne strukturelle ændringer som her beskrevet, og som også hr. Niels Helveg Petersen var inde på. Det er jo dér, den reelle trussel ligger, det er det, der er kernen i sagen.

Noget kunne også nås ved almindelig vagtsomhed fra politisk side. Med andre ord skal ministrene holde sig i skindet og f. eks. ikke tilrettelægge beslutningsmaterialet, så man udelukker ting, der er ubehagelige for den politiske beslutning, man ønsker at nå frem til, og derved lader embedsmænd, der gerne vil træffe en saglig afgørelse, i stikken, måske på den måde, at de ikke tør udtale sig offentligt om saglige informationer, de er i besiddelse af, og som kunne bevirke et andet beslutningsgrundlag og dermed måske også en anden beslutning.

Med andre ord skal ministre altså – det gør de muligvis ikke alle, jeg tænker ikke specielt på den nuværende regering – i almindelighed indrette sig på den situation, at offentligt ansatte bør have deres fulde ytringsfrihed også i sager, som måske kan være politisk mindre bekvemme for politikerne.

Jeg tænker, at der sikkert er mange i denne sal, der har været ude for den situation i fortrolige drøftelser med embedsmænd at få oplysninger og informationer frem, som de pågældende embedsmænd sidder inde med, men som de ikke vil frem med offentligt,